

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ & ΑΣΥΛΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ & ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Αθήνα, 5 Αυγούστου 2021
ΑΠ: 171628 /2021

Δ/νση: Λ. Θηβών 196-198, Άγιος Ιωάννης Ρέντης,
ΤΚ 18233
Πληροφορίες: Π. Τσίπα
Τηλ.: 213.212.8670
Email: koinovouleftikos@migration.gov.gr

Π Ρ Ο Σ : Τη ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αιτήσεων Καταθέσεως Εγγράφων

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ : όπως ο ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

ΣΧΕΤΙΚΑ: Η υπ' αριθμ. Πρωτ. 8073/665/16-7-2021 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Σε απάντηση της ανωτέρω σχετικής Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων, που κατέθεσαν βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς – Προοδευτική Συμμαχία, με θέμα «*Ανησυχητικές πληροφορίες για μαζικές αρνητικές αποφάσεις ασύλου μετά την Κ.Υ.Α. που χαρακτηρίζει την Τουρκία ασφαλή τρίτη χώρα*», σας γνωρίζω τα εξής:

Στο άρθρο 86 του ν. 4636/2019 (Α' 169) προβλέπονται τα κριτήρια που πρέπει να πληροί μία τρίτη χώρα για να θεωρηθεί ασφαλής για ένα συγκεκριμένο αιτούντα διεθνούς προστασίας, καθώς και η διαδικασία και οι προϋποθέσεις έκδοσης και δημοσίευσης εθνικού καταλόγου ασφαλών τρίτων χωρών. Σύμφωνα δε, με την παρ. 46 του προοιμίου της οδηγίας, τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν τις έννοιες της ασφαλούς χώρας κατά περίπτωση ή χαρακτηρίζουν χώρες ως ασφαλείς καταρτίζοντας σχετικούς καταλόγους. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στοιχεία επίκαιρα και από έγκυρες πηγές, προκειμένου να διαπιστώνεται ότι οι οικίες τρίτες χώρες πληρούν οπωσδήποτε τα απαιτούμενα κριτήρια.

Με το ίδιο άρθρο, προβλέπεται η έκδοση κατάστασης ασφαλών τρίτων χωρών για ορισμένες κατηγορίες αιτούντων άσυλο, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους, η οποία στηρίζεται σε σχετική εισήγηση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου. Στην παρούσα διαδικασία, είναι απαραίτητη, μεταξύ άλλων, η αξιοποίηση των πληροφοριών που παρέχουν οι επίσημες διπλωματικές πηγές της ημεδαπής και της αλλοδαπής, οι αντίστοιχες εθνικές νομοθεσίες άλλων χωρών, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, το Συμβούλιο της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένης της νομολογίας του ΕΔΔΑ.

Σε κάθε περίπτωση απαιτείται σωρευτική συνδρομή των κριτηρίων για την τρίτη χώρα ως προς κάθε αιτούντα. Επιπρόσθετα, η διέλευση του αιτούντος από τρίτη χώρα μπορεί, σε συνδυασμό με συγκεκριμένες περιστάσεις όπως τον χρόνο παραμονής του σε αυτή, ενδεχόμενη επαφή ή αντικειμενική και υποκειμενική δυνατότητα επαφής με τις αρχές, για πρόσβαση σε εργασία ή χορήγηση δικαιώματος διαμονής, ενδεχόμενη, προηγούμενη της διέλευσης, διαμονή κ.α., να θεωρηθεί ως σύνδεσμος του αιτούντος με την τρίτη χώρα, βάσει του οποίου θα ήταν εύλογο για αυτόν να μεταβεί σε αυτή, εξετάζεται ανά περίπτωση και για κάθε αιτούντα ξεχωριστά.

Αναφορικά δε, με τη διαδικασία που ακολουθείται κατά την εξέταση της εφαρμογής της ασφαλούς τρίτης χώρας, πρόκειται περί αμιγώς εξατομικευμένης προσέγγισης που επιτρέπει στον κάθε επωφελούμενο να αμφισβητήσει, για την περίπτωση του και τις συγκεκριμένες συνθήκες στις οποίες αυτός ευρίσκεται, την εφαρμογή της ως άνω έννοιας (άρθρο 86, παρ. 2, ν. 4636/2019). Το γεγονός αυτό αποδεικνύεται στην πράξη, καθότι, με τα μέχρι σήμερα στατιστικά δεδομένα, από την ημέρα έναρξης εφαρμογής της απόφασης, για το 66% των ενδιαφερόμενων προσώπων η Τουρκία κρίθηκε ασφαλής, ενώ για το υπόλοιπο 34% όχι.

Ολοκληρώνοντας, επισημαίνεται ότι με την εν λόγω απόφαση προβλέπεται η περίληψη στον εθνικό κατάλογο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 86 του ν. 4636/2019, της Τουρκίας ως ασφαλούς τρίτης χώρας, αποκλειστικά για αιτούντες διεθνή προστασία με χώρα καταγωγής τη Συρία, το Αφγανιστάν, το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές και τη Σομαλία.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι στην παρ.3 του άρθ. 86, του ν.4636/2019, προβλέπεται πως για την έκδοση της εν λόγω απόφασης είναι αναγκαία και υποχρεωτική η εισήγηση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου. Στο πλαίσιο αυτό, εκδόθηκε η υπ' αρ. 8815/14.05.2021 εισήγηση του Διοικητή της Υπηρεσίας Ασύλου «περί χαρακτηρισμού της Τουρκίας ως Ασφαλούς Τρίτης Χώρας», για την οποία ελήφθησαν υπόψη σειρά εγγράφων, όπως (α) τα κριτήρια που ορίζει το άρθρο 86 του ν.4636/2019 για τη θεώρηση μιας χώρας ως ασφαλούς τρίτης χώρας, (β) το από 14 Μάιου 2021 υπηρεσιακό σημείωμα της αρμόδιας υπηρεσίας της Υπηρεσίας Ασύλου, για την επικαιροποίηση των στοιχείων της παρ. 3 εδ.β' του άρθρου 86 του ν. 4636/2019 που ελήφθησαν υπόψη για τη διαδικασία χαρακτηρισμού της Τουρκίας ως ασφαλούς τρίτης χώρας (το οποίο εμπεριέχει τις πλέον πρόσφατες αναφορές προερχόμενες από επικαιροποιημένες έρευνες διεθνών οργανισμών σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Τουρκία), (γ) τη νομοθεσία της Τουρκίας σχετικά με τη Διεθνή Προστασία, (δ) την από 29 Ιουλίου 2016 Επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την υλοποίηση της Κοινής Δήλωσης ΕΕ – Τουρκίας, (ε) τις επιστολές της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες προς την Ελληνική Υπηρεσία Ασύλου σχετικά με την εφαρμογή της τουρκικής νομοθεσίας “REGULATION AMENDING THE TEMPORARY PROTECTION REGULATION” για τους Σύρους που επιστρέφουν από την Ελλάδα στην Τουρκία στο πλαίσιο της Κοινής Δήλωσης ΕΕ-Τουρκίας, (στ) την απόφαση του ΣτΕ 2348/2017 και της Ολομέλειας του ΣτΕ 2347/2017.

Όσον αφορά στο ζήτημα της γνωστοποίησης της έκδοσης της απόφασης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αξίζει να σημειωθεί καταρχήν, ότι, όπως προκύπτει από το συνδυασμό της παρ. 3, τελευταίο εδάφιο και τη παρ. 6 του άρθρου 86, ν.4636/2019, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνει αρμοδίως το Υπουργείο Εξωτερικών. Έτσι, το Υπουργείο μας, στις 24.6.2021, διαβίβασε εγγράφως, την ενημέρωση προς το Υπουργείο Εξωτερικών αναφορικά με την έκδοση της υπ' αριθμ. 42799/2021 (Β'2425) κ.υ.α και ακολούθως οι αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έλαβαν τη σχετική ενημέρωση με το με ΑΠ 5569/28.7.2021 έγγραφο της Μόνιμης Ελληνικής Αντιπροσωπείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τέλος, και όσον αφορά στη διαχείριση των αιτήσεων που υποβάλλονται από ανήλικους άνω των 15 ετών, σημειώνεται ότι, κατά το άρθρο 65 (παρ. 12) του ν. 4636/2019, ο ανήλικος άνω των δεκαπέντε (15) ετών, ασυνόδευτος ή μη δύναται να υποβάλει αυτοτελώς αίτηση διεθνούς προστασίας.

Σε περίπτωση δε, ασυνόδευτου ανήλικου εφαρμόζεται περαιτέρω το άρθρο 75 του ίδιου νόμου, σύμφωνα με το οποίο η Υπηρεσία Ασύλου ενεργεί άμεσα για τον διορισμό επιτρόπου του ανήλικου. Όσον αφορά στην εξέταση των αιτήσεων, αυτή θα πρέπει να διεξάγεται σε κάθε περίπτωση, με γνώμονα τη διασφάλιση του βέλτιστου συμφέροντος του παιδιού, η οποία αποτελεί μια γενική αρχή που διέπει και διατρέχει οριζόντια την δράση των δημόσιων οργάνων κατά την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 4636/2019. Τέλος, σημειώνεται ότι για κάθε ανήλικο αιτούντα (συνοδευόμενο ή μη), ισχύουν οι προαναφερθείσες δυνατότητες αντίκρουσης ότι μια τρίτη χώρα δεν είναι ασφαλής υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες στις οποίες αυτός ευρίσκεται.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υφυπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
3. Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής
4. Υπηρεσία Συντονισμού
5. Δ/ση Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Συνεργασίας
6. Δ/ση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής
7. Γραφείο Επικοινωνίας και Ενημέρωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

1. Βουλευτή κ. Ψυχογιό Γιώργο, Βουλή των Ελλήνων
2. Βουλευτή κα. Αγαθοπούλου Ειρήνη-Ελένη, Βουλή των Ελλήνων
3. Βουλευτή κ. Αλεξιάδη Τρύφωνα, Βουλή των Ελλήνων
4. Βουλευτή κα Αναγνωστοπούλου Σία, Βουλή των Ελλήνων
5. Βουλευτή κα Αυγέρη Θεοδώρα, Βουλή των Ελλήνων
6. Βουλευτή κα. Βαγενά Άννα, Βουλή των Ελλήνων
7. Βουλευτή κ. Βαρδάκη Σωκράτη, Βουλή των Ελλήνων
8. Βουλευτή κ. Βασιλικό Βασίλη, Βουλή των Ελλήνων
9. Βουλευτή κα Βέττα Καλλιόπη, Βουλή των Ελλήνων
10. Βουλευτή κ. Βίτσα Δημήτριο, Βουλή των Ελλήνων
11. Βουλευτή κ. Γκιόλα Γιάννη, Βουλή των Ελλήνων
12. Βουλευτή κ. Δρίτσα Θεόδωρο, Βουλή των Ελλήνων
13. Βουλευτή κα Μάλαμα Κυριακή, Βουλή των Ελλήνων
14. Βουλευτή κ. Μάρκου Κωνσταντίνο, Βουλή των Ελλήνων
15. Βουλευτή κ. Μπαλάφα Γιάννη, Βουλή των Ελλήνων
16. Βουλευτή κ. Μπάρκα Κωνσταντίνο, Βουλή των Ελλήνων
17. Βουλευτή κα Νοτοπούλου Κατερίνα, Βουλή των Ελλήνων
18. Βουλευτή κ. Ξανθό Ανδρέα, Βουλή των Ελλήνων
19. Βουλευτή κ. Παπαδόπουλο Αθανάσιο, Βουλή των Ελλήνων
20. Βουλευτή κα. Πούλου Παναγιού, Βουλή των Ελλήνων
21. Βουλευτή κ. Σκουρλέτη Παναγιώτη, Βουλή των Ελλήνων
22. Βουλευτή κα Σκούφα Ελισσάβετ, Βουλή των Ελλήνων
23. Βουλευτή κ. Σπίρτζη Χρήστο, Βουλή των Ελλήνων
24. Βουλευτή κ. Συρμαλένιο Νίκο, Βουλή των Ελλήνων
25. Βουλευτή κ. Φάμελλο Σωκράτη, Βουλή των Ελλήνων
26. Βουλευτή κ. Φίλη Νικόλαο, Βουλή των Ελλήνων
27. Βουλευτή κα. Φωτίου Θεανώ, Βουλή των Ελλήνων
28. Βουλευτή κ. Χατζηγιαννάκη Μιλτιάδη, Βουλή των Ελλήνων
29. Βουλευτή κα Χρηστίδου Ραλλία, Βουλή των Ελλήνων